

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ (ДПС)

Львівська пл., 8, м. Київ, 04053, тел.: (044) 272-62-55
E-mail: post@tax.gov.ua, сайт: www.tax.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 43005393

від 23.07.2026 р. № 843/2/99-00-21-01-01-02 На № _____ від _____ 20 ____ р.

Комітет Верховної Ради
України з питань фінансів,
податкової та митної політики

Міністерство фінансів України
(код згідно з ЄДРПОУ 00013480)

Державна податкова служба України відповідно до звернення Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики від 03.07.2026 № 04-32/10-2026/159704 (вх. ДПС № 586/2 від 03.07.2026) та листа Міністерства фінансів України від 10.07.2026 № 11310-09-62/19496 (вх. ДПС № 641/4 від 13.07.2026) розглянула питання щодо застосування окремих норм податкового законодавства України та з урахуванням листа ДПС від 15.07.2026 № 813/2/99-00-21-01-01-02 надає відповіді.

Розміщення таких відповідей на Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі (далі – ЗІР) за винятком аналогічних відповідей на питання, які вже розміщено в ЗІР, буде здійснено у відповідній рубриці в загальному порядку, встановленому для такого розміщення, за покликанням: <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/>.

Додаток: на 10 арк. в 1 прим.

Заступник Голови

Теодозія ЧЕРНЕЦЬКА

Дорошук Анастасія 590 27 03
Лужина Олена 247 35 70
Гермаківська Оксана 247 35 56
Плешаков Віталій 281 30 84
Орленко Юлія 284 18 21
Данильченко Олена 272 04 24

Документ СЕД ДПС від 23.07.2026 № 843/2/99-00-21-01-01-02
Підписувач: Чернецька Теодозія Юріївна
Сертифікат: 4AF212836405D990400000077E63C007BE6EA00
Дієний з: 19.11.2025 по 18.11.2027

К
Державна податкова служба України
843/2/99-00-21-01-01-02 від 23.07.2026

«Ситуація: Товариство у декларації з ПДВ за березень 2025 року заявило до бюджетного відшкодування суму ПДВ у розмірі 16 млн грн. При поданні декларації реєстраційна сума (ліміт) ПДВ була зменшена на відповідну суму заявленого бюджетного відшкодування.

За результатами документальної перевірки контролюючий орган встановив завищення суми бюджетного відшкодування на 300 тис. грн. Внаслідок чого, платник отримав:

податкове повідомлення-рішення за формою «В1», яким застосовано штраф у розмірі 25 %;

податкове повідомлення-рішення за формою «ПН», яким застосовано штраф у розмірі 3 400 грн за нескладання (нереєстрацію) податкової накладної на суму 300 тис. грн та зазначено про обов'язок зареєструвати таку податкову накладну.

Водночас, у разі реєстрації такої податкової накладної реєстраційна сума ПДВ має бути зменшена повторно на 300 тис. грн.

Питання 1: Чи зобов'язаний платник податку зареєструвати податкову накладну за результатами отримання ППР за формою «ПН» у наведеній ситуації?

Питання 2: Яким чином у наведеній ситуації має застосовуватися механізм реєстрації податкової накладної на виконання ППР за формою «ПН», якщо реєстраційна сума (ліміт) ПДВ уже була зменшена на відповідну суму при заявленні бюджетного відшкодування?»

Відповідь на питання 1: Згідно з пунктом 201.1 статті 201 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, уповноваженої платником особи відповідно до вимог Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних у встановлений Кодексом термін.

Форму та порядок надіслання податкового повідомлення-рішення (далі – ППР) визначено Порядком надіслання контролюючими органами податкових повідомлень-рішень платникам податків, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2015 № 1204, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22.01.2016 за № 124/28254 (далі – Порядок № 1204).

ППР за формою «ПН» складається у разі виявлення помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів податкових накладних, передбачених пунктом 201.1 статті 201 Кодексу, та/або необхідності складання та реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) податкової накладної / розрахунку коригування до неї у випадках, передбачених Кодексом.

За змістом ППР, складеного за формою «ПН», у випадку якщо на підставі акта та/або за даними ЄРПН встановлено відсутність складання та/або реєстрації

протягом граничного строку, передбаченого статтею 201 Кодексу, податкових накладних / розрахунків коригування на суму ПДВ, платник податку попереджається про необхідність скласти та зареєструвати податкові накладні / розрахунки коригування у строк, визначений пунктом 120¹.2 Кодексу та згідно зі статтею 120¹ застосовується штраф у відповідному розмірі.

Таким чином, податкові накладні мають бути складені на загальну суму, вказану у ППР.

Відповідь на питання 2: Порядок електронного адміністрування ПДВ встановлено Кодексом та Порядком електронного адміністрування ПДВ, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 569, зі змінами.

Відповідно до пункту 200¹.3 статті 200¹ Кодексу сума податку, на яку платник податку має право зареєструвати податкові накладні в ЄРПН (Σ Накл), розраховується за такою формулою: Σ Накл = Σ НаклОтр + Σ Митн + Σ ПопРах + Σ Овердрафт - Σ НаклВид - Σ Відшкод - Σ Перевищ, де Σ Відшкод – загальна сума податку, заявлена платником до бюджетного відшкодування з урахуванням сум коригувань та результатів перевірок, що проводяться відповідно до Кодексу.

Отже, згідно із затвердженою формулою розрахунку у разі подання платником податку податкової декларації з ПДВ, у якій платник податку декларує суму до бюджетного відшкодування ПДВ, показник Σ Відшкод збільшується на таку суму і відповідно зменшується показник Σ Накл.

При цьому відповідно до пункту 200.14 статті 200 Кодексу, якщо за результатами камеральної або документальної перевірки контролюючий орган виявляє невідповідність суми бюджетного відшкодування сумі, заявленій у податковій декларації, то такий орган: у разі перевищення заявленої платником податку суми бюджетного відшкодування над сумою, визначеною контролюючим органом за результатами перевірок, надсилає платнику податку податкове повідомлення, в якому зазначаються сума такого перевищення та підстави для її вирахування; у разі з'ясування за результатами проведення перевірок факту, за яким платник податку не має права на отримання бюджетного відшкодування, надсилає платнику податку податкове повідомлення, в якому зазначаються підстави відмови в наданні бюджетного відшкодування.

Згідно з пунктом 2 розділу II Порядку № 1204 у разі завищення заявленої суми бюджетного відшкодування податку на додану вартість, у тому числі якщо заявлені до відшкодування суми податку на додану вартість на момент перевірки відшкодовані платнику податку, відповідний структурний підрозділ контролюючого органу складає податкове повідомлення-рішення за формою «В1».

Податкові повідомлення-рішення за формою «В1», складені у разі завищення заявленої суми бюджетного відшкодування ПДВ, на значення показника Σ Відшкод не впливають.

Враховуючи викладені вище норми чинного законодавства, суми ПДВ, зменшені за результатами проведеної перевірки відповідно до складеного

податкового повідомлення-рішення форми «В1», не коригують показник Σ Відшкод та відповідно автоматично не збільшують суму, на яку платник має право зареєструвати податкові накладні в ЄРПН.

ППР за формою «В1» та за формою «ПН», винесені за різними складами податкових правопорушень, мають відмінні правові підстави та наслідки податкового обліку. Зазначені ППР призводять до зменшення реєстраційного ліміту платника Σ Накл, що є наслідком математичного алгоритму роботи СЕА ПДВ. Отже, обидва рішення є законними та підлягають обов'язковому виконанню платником податків у повному обсязі незалежно один від одного.

«Ситуація: Фізична особа внесла до статутного капіталу ТОВ право користування нежитловим приміщенням як негрошовий вклад. Вартість такого вкладу визначена та затверджена рішенням загальних зборів учасників відповідно до ст. 13 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» № 2275-VIII від 06.02.2018. Передача права користування оформлена актом приймання-передачі внеску до статутного капіталу.

Питання: Чи має право фізична особа при продажу корпоративних прав врахувати вартість переданого права користування нерухомим майном як інвестиційні витрати при визначенні інвестиційного прибутку відповідно до п. 170.2 ПКУ?»

Відповідь: Правовий статус товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю, порядок їх створення, діяльності та припинення, права та обов'язки їх учасників визначено Законом України від 06 лютого 2018 року № 2275-VIII «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» (далі – Закон № 2275).

Відповідно до статті 13 Закону № 2275 вкладом учасника товариства можуть бути гроші, цінні папери, інше майно, якщо інше не встановлено законом.

Вклад у негрошовій формі повинен мати грошову оцінку, що затверджується одностайним рішенням загальних зборів учасників, у яких взяли участь всі учасники товариства.

Учасник товариства має право відчужити свою частку (частину частки) у статутному капіталі лише в тій частині, в якій вона є оплаченою (стаття 21 Закону № 2275).

Правові засади здійснення оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності в Україні, її державного громадського регулювання, забезпечення створення системи незалежної оцінки майна з метою захисту законних інтересів держави та інших суб'єктів правовідносин у питаннях оцінки майна, майнових прав та використання її результатів визначено Законом України від 12 липня 2001 року № 2658-III «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» (далі – Закон № 2658-III).

Згідно зі статтею 3 Закону № 2658-III майновими правами, які можуть оцінюватися, визнаються будь-які права, пов'язані з майном, відмінні від права

власності, у тому числі права, які є складовими частинами права власності (право володіння, розпорядження, користування), спеціальне майнове право на об'єкт незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості, а також інші специфічні права (право на провадження діяльності, використання природних ресурсів тощо) та право вимоги.

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб врегульовано розділом IV Кодексу, згідно з підпунктом 163.1.1 пункту 163.1 статті 163 якого об'єктом оподаткування резидента є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід.

До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податків включається інвестиційний прибуток від проведення платником податку операцій з цінними паперами, деривативами та корпоративними правами, випущеними в інших, ніж цінні папери, формах, крім доходу від операцій, зазначених у підпунктах 165.1.40 і 165.1.52 пункту 165.1 статті 165 Кодексу (підпункт 164.2.9 пункту 164.2 статті 164 Кодексу).

Особливості оподаткування інвестиційного прибутку визначено пунктом 170.2 статті 170 Кодексу, згідно з підпунктом 170.2.2 якого інвестиційний прибуток розраховується як позитивна різниця між доходом, отриманим платником податку від продажу окремого інвестиційного активу з урахуванням курсової різниці (за наявності), та його вартістю, що визначається із суми документально підтверджених витрат на придбання такого активу, або вартістю інвестиційного активу, що була задекларована особою як об'єкт декларування у порядку одноразового (спеціального) добровільного декларування відповідно до підрозділу 9⁴ розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, з урахуванням норм підпункту 170.2.4 – 170.2.6 пункту 170.2 статті 170 Кодексу (крім операцій з деривативами).

Придбанням інвестиційного активу вважаються також операції з внесення платником податку коштів або майна до статутного капіталу юридичної особи – резидента в обмін на емітовані ним корпоративні права.

Відповідно до підпункту 170.2.1 пункту 170.2 статті 170 Кодексу облік загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами ведеться платником податку самостійно, окремо від інших доходів і витрат. Для цілей оподаткування інвестиційного прибутку звітним періодом вважається календарний рік, за результатами якого платник податку зобов'язаний подати річну податкову декларацію, в якій має відобразити загальний фінансовий результат (інвестиційний прибуток або інвестиційний збиток), отриманий протягом такого звітного року.

Згідно з підпунктом 170.2.6 пункту 170.2 статті 170 Кодексу до складу загального річного оподатковуваного доходу платника податку включається позитивне значення загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами за наслідками такого звітного (податкового) року.

Водночас згідно з підпунктом «а» підпункту 170.2.8 пункту 170.2 статті 170 Кодексу не підлягає оподаткуванню та не включається до загального річного оподатковуваного доходу дохід, отриманий платником податку протягом звітного податкового року від продажу інвестиційних активів, якщо сума такого

доходу не перевищує суму, визначену в абзаці першому підпункту 169.4.1 пункту 169.4 статті 169 Кодексу.

Ставка податку на доходи фізичних осіб становить 18 відсотків бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) (крім випадків, визначених у пунктах 167.2 – 167.5 статті 167 Кодексу) у тому числі, але не виключно у формі: заробітної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат або інших виплат і винагород, які нараховуються (виплачуються, надаються) платнику у зв'язку з трудовими відносинами та за цивільно-правовими договорами (пункт 167.1 статті 167 Кодексу).

Також вказаний дохід є об'єктом оподаткування військовим збором для платників, зазначених у підпункті 1 підпункту 1.1 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу (підпункт 1 підпункту 1.2 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу).

Ставка військового збору становить для платників, зазначених у підпункті 1 підпункту 1.1 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, 5 відсотків об'єкта оподаткування, визначеного підпунктом 1 підпункту 1.2 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, крім доходів, які оподатковуються за ставкою, визначеною підпунктом 4 підпункту 1.3 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу (підпункт 1 підпункту 1.3 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу).

Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку на доходи фізичних осіб та військового збору до бюджету визначено статтею 168 Кодексу та підпунктом 1.4 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу.

Враховуючи викладене, дохід, отриманий фізичною особою – резидентом у вигляді інвестиційного прибутку від продажу інвестиційного активу (корпоративного права) включається до її загального річного оподаткованого доходу та оподатковується податком на доходи фізичних осіб та військовим збором на загальних підставах. При цьому об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб та військовим збором вважатиметься інвестиційний прибуток, при визначенні якого враховуються витрати (вартість внеску до статутного капіталу товариства), пов'язані з придбанням зазначеного корпоративного права.

«Ситуація: ТОВ-резидент безоплатно передало нерезиденту основні засоби (із залишковою вартістю 0 грн) та зразки товарів. Під час митного оформлення експорту в митній декларації для статистичних цілей було зазначено довідкову фактурну вартість товарів у сумі 20 000 євро (графи 22 та 42). Крім того, резидент поніс витрати на транспортування переданих матеріальних цінностей у сумі 150 000 грн.

Питання 1: Чи виникає у резидента обов'язок зі сплати податку на доходи нерезидента (податку на репатріацію) у зв'язку із зазначеною операцією?

Питання 2: Якщо так, то що є базою оподаткування податком на репатріацію та на яку дату виникає обов'язок щодо його сплати?»

Відповідь на питання 1 та 2: Особливості оподаткування доходів нерезидентів визначено у пункті 141.4 статті 141 Кодексу.

Для цілей цього пункту під доходами, отриманими нерезидентом із джерелом їх походження з України, слід розуміти, зокрема, інші доходи від провадження нерезидентом господарської діяльності на території України, крім доходів у вигляді виручки або інших видів компенсації вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, переданих, виконаних, наданих резиденту (постійному представництву іншого нерезидента) від такого нерезидента, у тому числі вартості послуг із міжнародного зв'язку чи міжнародного інформаційного забезпечення (підпункт «к» підпункту 141.4.1 пункту 141.4 статті 141 Кодексу).

Резидент, у тому числі фізична особа – підприємець, фізична особа, яка провадить незалежну професійну діяльність, або суб'єкт господарювання (юридична особа чи фізична особа – підприємець), який обрав спрощену систему оподаткування, або інший нерезидент, який провадить господарську діяльність через постійне представництво на території України, які здійснюють на користь нерезидента або уповноваженої ним особи будь-яку виплату з доходу з джерелом його походження з України, отриманого таким нерезидентом (у тому числі на рахунки нерезидента, що ведуться в національній валюті), утримують податок з таких доходів, зазначених у підпункті 141.4.1 цього пункту, за ставкою в розмірі 15 відсотків (крім доходів, зазначених у підпунктах 141.4.4 – 141.4.5 та 141.4.11 цього пункту) їх суми та за їх рахунок, що сплачується до бюджету під час такої виплати, якщо інше не передбачено положеннями міжнародних договорів України з країнами резиденції осіб, на користь яких здійснюються виплати, що набрали чинності. Вимоги цього абзацу не застосовуються до доходів нерезидентів, що отримуються ними через їх постійні представництва на території України (підпункт 141.4.2 пункту 141.4 статті 141 Кодексу).

Якщо дохід виплачується нерезиденту у будь-якій формі, відмінній від грошової, або якщо податок на доходи нерезидента не було утримано з відповідного доходу під час виплати (у тому числі під час виплат доходів, прирівняних Кодексом до дивідендів), такий податок підлягає нарахуванню та сплаті, виходячи з такого розрахунку:

$P_c = C_D * 100 / (100 - C_P) - C_D$, де:

P_c – сума податку до сплати;

C_D – сума виплаченого доходу;

C_P – ставка податку, встановлена цим підпунктом.

Отже, у разі якщо юридична особа – резидент здійснює операції з надання товару на безоплатній основі нерезиденту України, то така операція оподатковується, виходячи з розрахунку, наведеного у підпункті 141.4.2 пункту 141.4 статті 141 Кодексу, та сплачується резидентом під час такого надання, якщо інше не передбачено положеннями міжнародного договору з країною резиденції особи, на користь якої здійснюється виплата.

Відповідно до підпункту 14.1.84 пункту 14.1 статті 14 Кодексу інші терміни для цілей розділу III використовуються у значеннях, визначених Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку і міжнародними стандартами фінансової звітності, введеними в дію відповідно до законодавства.

Отже, оскільки термін «дохід» Кодексом не визначений, то для цілей розділу III він використовується у значеннях, визначених Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку і міжнародними стандартами фінансової звітності.

Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні визначено Законом України від 16 липня 1999 року № 996 «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (далі – Закон № 996).

Статтею 1 Закону № 996 встановлено, що бухгалтерський облік – процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

Відповідно до статті 4 Закону № 996 одним із принципів бухгалтерського обліку є повне висвітлення – фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі.

Отже, дохід нерезидента від безоплатно отриманих основних засобів та зразків товарів визначається, виходячи із правил бухгалтерського обліку.

Регулювання питань методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку та аудиту, затверджує національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі, інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності (частина друга статті 6 Закону № 996).

Відповідно до Положення про Міністерство фінансів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 375, Міністерство фінансів України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику, державну політику, зокрема, у сфері бухгалтерського обліку та забезпечує формування і реалізацію єдиної державної податкової та митної політики.

Отже, з питань щодо визначення доходу нерезидента від безоплатно отриманих основних засобів та зразків товарів в бухгалтерському обліку доцільно звернутися до Міністерства фінансів України.

Згідно із підпунктом 140.5.10 пункту 140.5 статті 140 Кодексу фінансовий результат податкового звітного періоду збільшується, зокрема, на суму

перерахованої безповоротної фінансової допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг) особам, що не є платниками податку (крім фізичних осіб), та платникам податку, які оподатковуються за ставкою 0 відсотків відповідно до пункту 44 підрозділу 4 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, крім безповоротної фінансової допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг), перерахованої неприбутковим організаціям, внесеним до Реєстру неприбуткових установ та організацій на дату такого перерахування коштів, передачі товарів, робіт, послуг, для яких застосовується положення підпункту 140.5.9 пункту 140.5 статті 140 Кодексу.

Отже, у разі якщо дохід нерезидента оподатковується податком на прибуток із суми безповоротної допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг) відповідно до вимог підпункту 141.4.2 пункту 141.4 статті 141 Кодексу, то платник податку – резидент України не збільшує фінансовий результат до оподаткування на суму такої безповоротної допомоги (безоплатно наданих товарів, робіт, послуг) відповідно до вимог підпункту 140.5.10 пункту 140.5 статті 140 Кодексу.

«Ситуація: Між двома платниками ПДВ укладено договір генерального підряду на виконання будівельних робіт. До виконання частини робіт генеральний підрядник залучив субпідрядника – ТОВ, яке є платником єдиного податку третьої групи (ставка 5 %).

25.03.2026 замовник відповідно до домовленостей сторін перерахував 900 000 грн авансу безпосередньо субпідряднику за роботи, які виконуватимуться ним. Акт виконаних робіт між замовником і генеральним підрядником за участю субпідрядника підписано 18.06.2026.

Питання 1: Чи відповідає вимогам податкового законодавства отримання субпідрядником – платником єдиного податку третьої групи коштів безпосередньо від замовника в межах описаної операції?

Питання 2: На яку дату генеральний підрядник повинен визначити податкові зобов'язання з ПДВ та скласти податкову накладну на замовника, якщо касовий метод визначення податкових зобов'язань ним не застосовується?»

Відповідь на питання 1: Загальні положення про підряд визначено главою 61 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ).

За договором підряду одна сторона (підрядник) зобов'язується на свій ризик виконати певну роботу за завданням другої сторони (замовника), а замовник зобов'язується прийняти та оплатити виконану роботу (частина перша статті 837 ЦКУ).

Відповідно до частини першої статті 838 ЦКУ підрядник має право, якщо інше не встановлено договором, залучити до виконання роботи інших осіб (субпідрядників), залишаючись відповідальним перед замовником за результат їхньої роботи. У цьому разі підрядник виступає перед замовником як генеральний підрядник, а перед субпідрядником – як замовник.

Для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів

оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавство (абзац перший пункту 44.1 статті 44 Кодексу).

Особливості застосування спрощеної системи оподаткування регламентовано розділом XIV Кодексу.

Згідно зі статтею 291 Кодексу спрощена система оподаткування, обліку та звітності – це особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів, встановлених пунктом 297.1 статті 297 Кодексу.

Відповідно до підпункту 2 пункту 292.1 статті 292 Кодексу визначено, що доходом платника єдиного податку для юридичних осіб є будь-який дохід, включаючи дохід представництв, філій, відділень такої юридичної особи, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній пунктом 292.3 статті 292 Кодексу.

Датою отримання доходу платника єдиного податку є дата надходження коштів платнику єдиного податку у грошовій (готівковій або безготівковій) формі, дата підписання платником єдиного податку акта приймання-передачі безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг). Для платника єдиного податку третьої групи, який є платником податку на додану вартість, датою отримання доходу є дата списання кредиторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності (пункт 292.6 статті 292 Кодексу).

Платники єдиного податку першої – третьої груп повинні здійснювати розрахунки за відвантажені товари (виконані роботи, надані послуги) виключно в грошовій формі – готівковій або безготівковій (у тому числі з використанням електронних грошей) (пункт 291.6 статті 291 Кодексу).

Дохід визначається на підставі даних обліку, який ведеться відповідно до статті 296 Кодексу (пункт 292.13 статті 292 Кодексу).

При цьому юридичні особи – платники єдиного податку третьої групи використовують дані спрощеного бухгалтерського обліку щодо доходів та витрат з урахуванням положень пунктів 44.2, 44.3 статті 44 цього Кодексу (абзац п'ятий пункту 296.1 статті 296 Кодексу).

Враховуючи вищевикладене, отримання субпідрядником – юридичною особою платником єдиного податку третьої групи за ставкою 5 % коштів по договору генерального підряду безпосередньо від замовника, а не від генерального підрядника – це питання ведення бухгалтерського обліку, який передбачає визначення доходу і витрат згідно з первинними документами.

Прямі розрахунки між замовником і субпідрядником – платником єдиного податку третьої групи є порушенням, якщо вони не врегульовані договором.

Порушення цих принципів може вплинути на порядок визначення доходів як в бухгалтерському, так і в податковому обліку, та як наслідок, може вплинути на право перебування платника єдиного податку на спрощеній системі оподаткування.

Отримання субпідрядником – платником єдиного податку третьої групи коштів безпосередньо від замовника в межах описаної ситуації може бути порушенням застосування спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності при наявності в умовах договору негрошової форми розрахунку між субпідрядником та генпідрядником.

У разі застосування іншого способу розрахунків, ніж зазначені у пункті 291.6 статті 291 Кодексу (крім платників єдиного податку третьої групи – електронних резидентів (е-резидентів), платники єдиного податку зобов'язані перейти на сплату інших податків і зборів, визначених Кодексом, – з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) періодом, у якому допущено такий спосіб розрахунків (підпункт 298.2.3.4 підпункту 298.2.3 пункту 298.2 статті 298 Кодексу).

Разом з тим кожний конкретний випадок оподаткування слід розглядати з урахуванням документів, що стосуються цієї справи, тому умовою правильного застосування податкового законодавства є встановлення (з'ясування) всіх суттєвих обставин здійснення відповідних господарських операцій та детального вивчення всіх первинних документів та реєстрів бухгалтерського обліку, оформленням яких вони супроводжувались, зокрема укладені договори.

Відповідь на питання 2: Платником податку, який не застосовує касовий метод податкового обліку з ПДВ, податкові зобов'язання за операцією з постачання послуг (виконання робіт) нараховуються на дату, визначену пунктом 187.1 статті 187 Кодексу (дату виникнення податкових зобов'язань (першої події)):

або на дату зарахування коштів від покупця / замовника на рахунок платника податку в банку / небанківському надавачу платіжних послуг як оплата послуг, що підлягають постачанню,

або на дату оформлення документа, що засвідчує факт постачання послуг платником податку.

28.07.2026